

Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги
Ош мамлекеттик университети
Илимий китепканасы



Белгилүү күндөрдүн жана окуялардын жылнаамасы *2025-жыл үчүн*



ОШ – 2025

Белгилүү күндөрдүн жана окуялардын жылнаамасы 2025 –жыл үчүн /
түзүүчү башкы библиограф - А.Д. Арзибаева.- ОшМУнун илимий
китеңканасы, 2025.-18 б.

ББК 92

Б 43

Көрсөтүлгөн библиографиялык басылмада 2025-жылы белгилене турган тарыхый даталар, эл аралық, кесиптик, майрамдар, ата мекендик жана чет элдик жазуучулардын, акындардын, маданият жана искусство ишмерлеринин, окумуштуулардын, китең басып чыгаруучулардын юбилейлик даталары жана башка маанилүү даталар камтылган.

Ош мамлекеттик университетинин илимий китеңканасы

Урматтуу окурмандар!

«2025-жылга белгилүү күндөрдүн жана окуялардын жылнаамасында» тарыхый маанилүү даталарга, эл аралык, кесиптик майрамдарга, белгилүү инсандарга жана 2025-жылга туура келген юбилярларга арналган.

«2025-жылга белгилүү күндөрдүн жана окуялардын жылнаамасында » түзүүдө ар кандай басма булактардан (энциклопедиялар, справочники, жылнаамалар) жана интернеттен алынган маалыматтар колдонулду.

«2025-жылга белгилүү күндөрдүн жана окуялардын жылнаамасында » Ош мамлекеттик университетинин илимий китепканасынын сайтына (<http://library.oshsu.kg/>) жайгаштырылган.

«2025-жылга белгилүү күндөрдүн жана окуялардын жылнаамасында » ар кандай иш-чараларды пландаштырууда ыңгайлуу.

Окурмандардын кенири чөйрөсүнө арналат.

Материалдар бөлүмдөр боюнча топтоштурулган:

- ❖ Кыргызстандын жана эл аралык майрам күндөр
- ❖ 2025-жыл үчүн белгилүү окуялардын жылнаамасы
- ❖ Так күнү белгисиз болгон окуялар
- ❖ Бириккен Улуттар Уюмунун колдоосундагы эл аралык он жылдыктар
- ❖ Эл аралык жылдар
- ❖ 2025-жыл КМШда
- ❖ ЮНЕСКО тарабынан жарыяланган:
- ❖ Эл аралык жумалыктар

Кыргызстандын жана эл аралык майрам күндөр

1-январь

Жаңы жыл (Эл аралык майрам)

22-февраль

Жерди пайдалануу, геодезия жана картография кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

23-февраль

Ата Мекенди коргоочулардын күнү (Кыргызстандын майрамдары)

3-март

Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик туусунун күнү (Кыргызстандын майрамдары)

5-март

Ак калпак күнү (Кыргызстандын майрамдары)

Сот системасынын кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

21-март

Эл аралык Нооруз майрамы(БҮҮнүн майрамдары)

6-апрель

Геологдордун күнү; (Эл аралык)

Кыргыз Республикасынын дene тарбия жана спорт кызматкерлеринин күнү (Кыргыз Республикасынын майрамдары)

7-апрель

Кыргызстандын Элдик Апрель революциясынын күнү (Кыргызстандын майрамдары)

8-апрель

Кыргыз Республикасынын Наркотиктерди көзөмөлдөө органынын кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

5-май

Кыргыз Республикасынын Конституциясынын күнү (Кыргызстандын майрамдары)

10-май

Банк кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

18-май

Энелер күнү (Кыргыз Республикасында) (Кыргызстандын майрамдары)

27-май

Кыргызстанда китепканалар күнү (Кыргызстандын майрамдары)

28-май

Чек арачынын күнү (Кыргызстандын майрамдары)

29-май

Кыргызстандын Куралдуу күчтөрүнүн күнү (Кыргызстандын майрамдары)

7-июнь

Кыргызстандын финансы жана экономика кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

16-июнь

Суу чарбасынын кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

30-июнь

Юристтер күнү (Кыргызстанда) (Кыргызстандын майрамдары)

1-июль

Салык кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

7-июль

Медициналык кызматкерлердин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

20-июль

Кыргызстандын Улуттук гвардиясынын күнү (Кыргызстандын майрамдары)

12-август

Кыргызстандын кылмыш-жаза аткаруу системасынын кызматкерлеринин күнү

(Кыргызстандын майрамдары)

24-август

Ички аскерлердин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

30-август

Кыргызстан архивисттеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

31-август

Кыргызстандын Эгемендүүлүк күнү (Кыргызстандын майрамдары)

16-сентябрь

Мамлекеттик коргоо органынын кызматкерлеринин күнү
(Кыргызстандын майрамдары)

20-сентябрь

Кыргызстандын ишкерлер күнү (Кыргызстандын майрамдары)

23-сентябрь

Кыргызстандын Мамлекеттик тили күнү (Кыргызстандын майрамдары)

29-сентябрь

Машина куруучулардын күнү (Эл аралык)

Кыргызстандагы кан донорлорунун күнү (Кыргызстандын майрамдары)

7-октябрь

Гражданык авиациянын күнү (Кыргызстандын майрамдары)

24-октябрь

Дипломатиялык кызматкерлердин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

Кыргызстандын стандартташтыруу жана метрология кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

27-октябрь

Кыргыз Республикасынын Жергиликтүү коомдоштуктардын күнү (Кыргызстандын майрамдары)

1-ноябрь

Кыргыз Республикасынын Ички иштер кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

2-ноябрь

Маданият кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

7-ноябрь

Маалымат жана басма сөз күнү (Кыргызстандын майрамдары)
Тарых жана ата-бабаларды эскерүү күндөрү (7 жана 8-ноябрь)
(Кыргызстандын майрамдары)

10-ноябрь

Жаштар күнү (Кыргызстандын майрамдары)
Илим күнү (Кыргызстандын майрамдары)

17-ноябрь

Кыргыз киносүйкүнү (Кыргызстандын майрамдары)

22-ноябрь

Прокуратура кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

24-ноябрь

Кыргызстандын Коргоо спорттук-техникалык уюмунун кызматкереринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

4-декабрь

«Манас» эпосунун күнү (Кыргызстандын майрамдары)

8-декабрь

Радио жана телевидение кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

12-декабрь

Кыргызстандын улуттук адабиятынын күнү (Кыргызстандын майрамдары)

18-декабрь

Кыргызстанда камсыздандыруу рыногунун кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

20-декабрь

Улуттук коопсуздук органдарынын кызматкерлеринин күнү (Кыргызстандын майрамдары)

22-декабрь

Энергетиктер күнү (Эл аралык)

27-декабрь

Паспорттук-визалык кызматтын кызматкерлеринин күнү
(Кыргызстандын майрамдары)

31-декабрь

Жаңы жыл (Эл аралык)

Кыргыз Республикасынын бажы кызматкерлеринин күнү
(Кыргызстандын майрамдар

2025-жыл үчүн белгилүү окуялардын жылнаамасы

ЯНВАРЬ

1-январь – Кыргыз жазуучусу, драматург, прозачы, театр жана кино режиссёру Жаныш Осмонович Кулмамбеттин туулганына 70 жыл (1955-жылы төрөлгөн).

7-январь – Англиялык зоолог жана жазуучу Джеральд Малcolm Даррелдин туулганына 100 жыл (1925–1995).

9-январь – Чех жазуучусу Карел Чапектин туулганына 135 жыл (1890–1938).

15-январь – Орусиялык акын, драматург Александр Сергеевич Грибоедовдун туулганына 230 жыл (1795–1829);

– Орусиялык советтик жазуучу Евгений Иванович Носовдун туулганына 100 жыл (1925–2002);

– Советтик жана орус композитору Максим Исаакович Дунаевскийдин туулганына 80 жыл (1945-жылы төрөлгөн).

19-январь – Орусиялык советтик акын, ырчы, прозачы, котормочу Михаил Васильевич Исаковскийдин туулганына 125 жыл (1900–1973).

25-январь – Москва мамлекеттик университетинин (МГУ) негизделгенине 270 жыл (1755).

29-январь – Орусиялык жазуучу, драматург Антон Павлович Чеховдун туулганына 165 жыл (1860–1904).

30-январь – Советтик композитор Исаак Осипович Дунаевскийдин туулганына 125 жыл (1900–1955).

ФЕВРАЛЬ

3-февраль – Дүйнөлүк жаман сөздөргө каршы күрөшүү күнү.

7-февраль – Америка жазуучусу, Нобель сыйлыгынын лауреаты Синклер Льюисдин туулганына 140 жыл (1885–1951).

8-февраль – Орусиялық советтик жазуучу, филолог Лев Васильевич Успенскийдин туулганына 125 жыл (1900–1978).

10-февраль – Орусиялық советтик ақын, жазуучу, котормочу Борис Леонидович Пастернактын туулганына 135 жыл (1890–1960).

14-февраль – Орусиялық жазуучу Всеволод Михайлович Гаршиндин туулганына 170 жыл (1855–1888).

18-февраль – Орусиялық сүрөтчү Алексей Гаврилович Венециановдун туулганына 245 жыл (1780–1847).

21-февраль – 21-февраль дүйнө жүзүндө эл аралык "Эне тил" күнү (ЮНЕСКО тарабынан 1999-жылы жарыяланган).

27-февраль – Кыргыз ақыны, прозачы, биринчи драматург Молдогазы Токобаевдин туулганына 120 жыл (1905–1974).

28-февраль – Орусиялық советтик жазуучу Фёдор Александрович Абрамовдун туулганына 105 жыл (1920–1983).

МАРТ

2-март – Орусиялық ақын Баратын Евгений Абрамовичтин туулганына 225 жыл (1800–1844).

3-март – Дүйнөлүк жазуучулар күнү (1986-жылдан бери).

6-март – Италиялық скульптор, живописчи Микеланджело Буонарротинын туулганына 550 жыл (1475–1564);

– Орусиялық ақын Пётр Павлович Ершовдун туулганына 205 жыл (1815–1869).

8-март – Чукот жазуучусу Юрий Сергеевич Рытхэунун туулганына 95 жыл (1930–2008).

10-март – Орусиялык сүрөтчү Юрий Алексеевич Васнецовдун туулганына 125 жыл (1900–1973).

21-март – Дүйнөлүк поэзия күнү (1999-жылдан бери);

– Кыргыз ақыны, драматург жана көтөмочу Алыкул Осмоновдун туулганына 110 жыл (1915–1950).

23-март – Кыргыз прозачысы, публицист, драматург, журналист, театр жана кино режиссёру, адабиятчы, көтөмочу Мар Байджиевдин туулганына 90 жыл (1935–2021).

27-март – Дүйнөлүк театр күнү;

– Орусиялык советтик ақын Вероника Михайловна Тушнованын туулганына 110 жыл (1915–1965).

31-март – Немис композитору Иоганн Себастьян Бахтын туулганына 340 жыл (1685–1750).

АПРЕЛЬ

1-апрель – Кыргыз ақыны, прозачы, көтөмочу Жолон Мамытовдун туулганына 85 жыл (1940–1988).

2-апрель – Дүйнөлүк балдар китеbi күнү (Г. Х. Андерсендин туулган күнү; 1967-жылы «Эл аралык балдар китеbi кеңеши» тарабынан уюштурулган);

– Дат жазуучусу Ганс Христиан Андерсендин туулганына 220 жыл (1805–1875);

– Француз жазуучусу Эмиль Золянын туулганына 185 жыл (1840–1902).

3-апрель – Орусиялык советтик жазуучу Юрий Маркович Нагибиндин туулганына 105 жыл (1920–1994).

4-апрель – Орусиялык советтик жазуучу Юрий Павлович Германдын туулганына 115 жыл (1910–1967).

5-апрель – Канадалык-америкалык жазуучу Артур Хейлинин туулганына 105 жыл (1920–2004).

10-апрель – Орусиялык советтик акын, котормочу Всеволод Александрович Рождественскийдин туулганына 130 жыл (1895–1977).

14-апрель – Орусиялык жазуучу, драматург Денис Иванович Фонвизиндин туулганына 280 жыл (1745–1792).

18-апрель – Советтик жазуучу, тарыхчы, адабиятчы Натан Яковлевич Эйдельманнын туулганына 95 жыл (1930–1989).

23-апрель – Дүйнөлүк китеп жана автордук укук күнү (1996-жылдан бери БҮУ тарабынан белгиленет);

– Орусиялык жазуучу Николай Герасимович Помяловскийдин туулганына 190 жыл (1838–1863).

МАЙ

3-май – Дүйнөлүк басма сөз эркиндиги күнү (1993-жылы БҮУ тарабынан жарыяланган).

5-май – Орусиялык советтик акын-ырчы Евгений Аронович Долматовскийдин туулганына 110 жыл (1915–1994).

7-май – Орусиялык композитор Пётр Ильич Чайковскийдин туулганына 185 жыл (1840–1893).

15-май – Италиялык акын Алигьери Данте туулганына 760 жыл (1265–1321).

16-май – Орусиялык советтик акын Ольга Фёдоров

18-май – Эл аралык музейлер күнү (1977-жылдан бери белгиленет).

20-май – Кыргыз акыны жана прозачы, котормочу, биринчи кыргыз фантаст жазуучусу Кусен Эсенкожоевдин (1920-1944) туулган күнүнө 105 жыл.

24-май – Славян жазуусу жана маданияты күнү; – Орус жана американлык акын, котормочу Иосиф Александрович Бродскийдин (1940–1996) туулган күнүнө 85 жыл.

27-май – Китепканалар күнү (2009-жылдан бери белгиленет).

Июнь

- 1-июнь – Эл аралык балдарды коргоо күнү.
- 6-июнь – Орус тили күнү (2010-жылдан бери ООН тарабынан белгиленет);
- Немис жазуучусу Томас Манндын (1875–1955) туулган күнүнө 150 жыл.
- 10-июнь – Орус советтик сүрөтчү Илья Сергеевич Глазуновдун (1930–2017) туулган күнүнө 95 жыл;
- Кыргыз акыны, акын Тоголок Молдонун (чыныгы аты – Байымбет Абырахманов) (1860–1972) туулган күнүнө 165 жыл.
- 21-июнь – Орус советтик акын Александр Трифонович Твардовскийдин (1910–1971) туулган күнүнө 105 жыл;
- Француз жазуучусу Франсуаза Саганнын (1935–2004) туулган күнүнө 85 жыл.
- 29-июнь – Француз жазуучусу Антуан де Сент-Экзюперинин (1900–1944) туулган күнүнө 125 жыл.

Июль

- 10-июль – Орус советтик акын жана прозачы Вера Михайловна Инбердин (1890–1972) туулган күнүнө 135 жыл.
- 13-июль – Орус советтик жазуучу Аркадий Григорьевич Адамовдун (1920–1991) туулган күнүнө 105 жыл.
- 26-июль – Француз жазуучусу Андре Моруанын (1885–1967) туулган күнүнө 140 жыл.

Август

- 5-август – Француз жазуучусу Ги де Мопассанын (1850–1943) туулган күнүнө 175 жыл.
- 12-август – Эл аралык жаштар күнү (2000-жылдан бери белгиленет).

14-август – Канадалық жазуучу-натуралист Эрнест Сетон-Томпсондун (1860–1946) туулган күнүнө 165 жыл.

19-август – Француз ақыны Пьер Жан Беранженин (1780–1857) туулган күнүнө 245 жыл.

22-август – Америкалық фантаст жазуучу Рэй Брэдбериин (1920–2012) туулган күнүнө 105 жыл.

23-август – Орус жазуучусу Александр Гриндин (1880–1932) туулган күнүнө 145 жыл.

26-август – Француз ақыны Гийом Аполлинердин (1880–1918) туулган күнүнө 145 жыл.

28-август – Орус советтик фантаст жазуучу Аркадий Натанович Стругацкийдин (1925–1991) туулган күнүнө 100 жыл;

– Орус советтик жазуучу Юрий Валентинович Трифоновдун (1925–1981) туулган күнүнө 100 жыл.

30-август – Орус сүрөтчү Исаак Ильич Левитанын (1860–1900) туулган күнүнө 165 жыл.

Сентябрь

7-сентябрь – Орус жазуучу Александр Иванович Купринин (1870–1938) туулган күнүнө 155 жыл.

8-сентябрь – Эл аралық сабаттуулук күнү (ЮНЕСКО тарабынан 1966-жылы жарыяланган).

15-сентябрь – Англиянын жазуучусу Агата Кристинин (1890–1976) туулган күнүнө 135 жыл.

21-сентябрь – Эл аралық тынчтық күнү (2002-жылдан бери белгиленет).

22-сентябрь – Орус советтик тилчи, лексикограф Сергей Иванович Ожеговдун (1900–1964) туулган күнүнө 125 жыл.

23-сентябрь – Кыргызстанда мамлекеттик тил күнү.

24-сентябрь – Советтик жана орус ақыны, жазуучу Лариса Алексеевна Рубальскаянын (1945-жылы туулган) туулган күнүнө 80 жыл.

Октябрь

2-октябрь – Кыргыз жазуучу, драматург, котормочу Касымбек Эшмамбеттин (1910–1984) туулган күнүнө 115 жыл.

3-октябрь – Орус ақыны Сергей Александрович Есениндин (1895–1925) туулган күнүнө 130 жыл.

5-октябрь – Эл аралық мугалимдер күнү (1994-жылы ООН тарабынан киргизилген).

7-октябрь – Орус советтик ақын Маргарита Иосифовна Алигердин (1915–1992) туулган күнүнө 110 жыл.

13-октябрь – Орус ақыны Саша Чёрныйдын (1880–1932) туулган күнүнө 145 жыл.

22-октябрь – Орус жазуучу Иван Алексеевич Буниндин (1870–1953) туулган күнүнө 155 жыл.

26-октябрь – Орус ақыны, жазуучу Андрей Белыйдын (1880–1934) туулган күнүнө 145 жыл.

Ноябрь

7-ноябрь – Кыргызстанда маалымат жана басма сөз күнү.

9-ноябрь – Орус ақыны Велимир Хлебниковдун (1885–1922) туулган күнүнө 140 жыл.

10-ноябрь – Кыргызстанда илим күнү (2002-жылдан бери белгиленет).

12-ноябрь – Америкалык жазуучу Margaret Mitchellдин (1900–1949) туулган күнүнө 125 жыл.

16-ноябрь – Эл аралық толеранттуулук күнү (1996-жылдан бери белгиленет).

17-ноябрь – Студенттердин эл аралық күнү.

26-ноябрь – Бүткүл дүйнөлүк маалымат күнү.

27-ноябрь – Советтик жазуучу, Кыргызстандагы орус адабиятынын негиздөөчүсү Николай Симонович Чекменёвдун (1905–1961) туулганына 120 жыл.

28-ноябрь – Орус ақыны Александр Александрович Блокдун (1880–1921) туулганына 145 жыл;
– Орус советтик ақын, прозаик, драматург, Социалисттик Эмгектин Баатыры Константин Михайлович Симоновдун (1915–1979) туулганына 110 жыл.
30-ноябрь – Америкалық жазуучу, сатирачы Марк Твендин (1835–1910) туулганына 190 жыл.

Декабрь

5-декабрь – Орус ақыны Афанасий Афанасьевич Феттин (1820–1892) туулганына 205 жыл.
11-декабрь – Тоолордун эл аралық күнү (2003-жылы БУУ тарабынан белгиленген);
– Француз жазуучу, ақын, прозаик Альфред де Мюссенин (1810–1857) туулганына 215 жыл.
14-декабрь – Француз ақыны Поль Элюардын (1885–1952) туулганына 140 жыл.
16-декабрь – Немис композитору Людвиг ван Бетховендин (1770–1827) туулганына 255 жыл.
17-декабрь – Орус советтик ақын Константин Яковлевич Ваншенкиндін (1925–2012) туулганына 100 жыл.
24-декабрь – Кыргыз жазуучу, ақын, драматург жана көтөмочу Шабданбай Абырамановдун (1930–1998) туулганына 95 жыл.
30-декабрь – Орус советтик жазуучу жана ақын Даниил Иванович Хармстын (1905–1942) туулганына 120 жыл.

Юбилейлик чыгармалар

235 жыл «Петербургдан Москвага саякат» А. Н. Радищев (1790).
200 жыл «Борис Годунов» трагедиясы А. С. Пушкина (1825).
190 жыл «Тарас Бульба» повести Н. В. Гогол (1835).
185 жыл «Биздин доордун баатыры» романы жана «Мцыри» поэма М. Ю. Лермонтова (1840).
180 жыл «Кедей адамдар» повести Ф. М. Достоевский (1845).
170 жыл «Севастополь баяндары» Л. Н. Толстого (1855).
170 жыл «Гайавата жөнүндө ыр» поэма Г. У. Лонгфелло (1855).
145 жыл «Карамазовдор» романы Ф. М. Достоевский (1880).
120 жыл «Дүэль» повести А. И. Куприн (1905).

- 110 жыл «Штанда булат» поэма В. В. Маяковский (1915).
100 жыл «Эмне жакшы, эмне жаман» ыры В. В. Маяковский (1925).
85 жыл «Тынч Дон» романы М. А. Шолохова (1940 – акыркы 4 томдун жарыялануусу).
80 жыл «Василий Тёркин» поэма А. Т. Твардовский (1945).
60 жыл «Дүйшөмбү жумада башталат» повести А. жана Б. Стругацкий (1965).

2025-жылы юбилейи белгилент:

- «Литературный Кыргызстан» журналынын негизделгенине 70 жыл (1955).
- Кыргыз ақыны Калыгул Бай уулунун (1785-1855) туулганына 240 жыл.

Так күнү белгисиз болгон окуялар

Гиссар шаарынын негизделгенине 3010 жыл (б. з. ч. 985)
(Тажикстан)

Дербент шаарынын негизделгенине 2010 жыл (Дагестан
Республикасы, Россия)

Ислам дининин негиздөөчүсү пайгамбарыбыз Мухаммеддин туулганына 1455 жыл (болжол менен 570-632)

Славян алфавитинин жаратуучусу Византиялык агартуучу
Мефодийдин төрөлгөнүнө 1210 жыл (815-885)

Киев ханбийкеси Ольганын туулганына 1135 жыл (болжол менен 890-968)

Мусулман философу, дарыгер, ақын Ибн Синанын туулганына 1045 жыл (Авиценна, 980)

Орус князы Игорь Святославовичтин туулган күнүнө 875 жыл
(1150-1202)

Монгол ханы, колбашчы Чыңгыз хандын туулганына 870 жыл
(болжол менен 1155-1227)

Париж университетинин негизделгенине 810 жыл (Сорбонна, 1215)

Орто кылымдагы философ, теолог Ф. Аквинскийдин туулганына 800 жыл (1225-1274)

Италиялык акын Данте Алигьериинин туулганына 760 жыл (1265-1321)

Иконограф А. Рублевдун туулганына 665 жыл (1360-1428)

Куликов согушуна 645 жыл (1380)

Немис басмаканасынын ойлоп табуучусу Иоганн Гутенбергдин туулган күнүнө 625 жыл (1400-1468)

Москвандын улуу ханзаадасы Василий Пора Васильевич Темнаянын төрөлгөнүнө 610 жыл (1415-1462)

Байыркы орус иконографы Дионисийдин төрөлгөнүнө 585 жыл (болжол. 1440-1502)

Италиялык сүрөтчү с. Боттичеллинин туулганына 580 жыл (1445-1510)

Филофейдин Псков куткаруучу-Елеазаров монастырынын аксакалы төрөлгөнүнө 560 жыл (1465-1542)

Православдык агартуучу, теолог, жазуучу жана котормочу М. Гректин туулганына 555 жыл (1470-1556)

Ватикан Апостолдук китепканасы негизделгенине 550 жыл (1475)

Португалиялык штурман Ф. Магелландин туулганына 545 жыл (болжол менен 1480-1521)

Италиялык сүрөтчү Титиандын туулганына 535 жыл (1488/1490-1576)

орус пионери и. Ф. Федоровдун туулганына 505 жыл (болжол менен 1520-1583)

БУУНУН КОЛДООСУ АСТЫНДА ЭЛ АРАЛЫК ОН ЖЫЛДЫКТАР

2016-2025-жылдар тамак-аш көйгөйлөрү боюнча иш-аракеттердин он жылдыгы

2018–2027 жылдар - Кедейчиликти жоюу боюнча үчүнчү он жылдык

2018-2028-жылдар — “Туруктуу өнүгүү үчүн суу боюнча” эл аралык он жылдык

2019-2028 жылдар - Үй-бүлөлүк фермердик чарбалардын он жылдыгы

2021-2030 жылдар - Туруктуу өнүгүү үчүн океан илимдеринин он жылдыгы

2021-2030 жылдар - Экосистемаларды калыбына келтирүү боюнча Бириккен Улуттар Уюмуунун он жылдыгы

2022–2032 жылдар - Түпкүлүктүү элдердин тилдеринин он жылдыгы

2023–2031 жылдар - Илимдин жана технологиялардын он жылдыгы

Эл аралык жылдар

2025 жыл - Тынчтык жана ишенимдин эл аралык жылы (БУУ тарабынан жарыяланган)

2025 жыл - Муздардын сакталуу жылына арналган эл аралык жыл, 2025-жылдан баштап муздар күнү 21-марттан баштап белгиленет.

2025-жылы КМШда

КМШда 2025-жыл нацизмге каршы күрөштө Жеңиштин жана Биримдиктин 80 жылдыгы деп жарыяланган.

- 2025-жылы Улуу Ата Мекендик согуштагы Жеңиштин 80 жылдыгын 1941-1945-жылдары майрамдоого даярдык көрүү жана өткөрүү жөнүндө жарлык. Президенттин жарлыгы

ЮНЕСКО тарабынан жарыяланды:

Бразилиянын Рио-де-Жанейро шаары 2025-жылы ЮНЕСКОнун Дүйнөлүк китеп борбору болуп жарыяланды.

Эл аралық жумалық

1-7-февраль (февралдын биринчи жумасы)

Дүйнөлүк гармониялуу конфессиялар аралық мамилелер жумалыгы

21-27 март күндөрү

Расизмге жана расалык дискриминацияга каршы күрөшкөн элдер менен тилектештилген жумалыгы **19-23-апрель**

Жер шарындагы топуракка арналган глобалдык апта

23-29 апрель

БУУнун жол кыймылышынын коопсуздугуна арналган глобалдык жумалыгы

24-30 апрель

Дүйнөлүк иммундаштыруу жумалыгы

25-31 май күндөрү

Өзүн-өзү башкарбаган аймактардын элдери менен тилектештилген жумалыгы

1-7-август күндөрү

Бүткүл дүйнөлүк эмчек эмизүү жумалыгы

4-10- октябрда

Дүйнөлүк космос жумалыгы

22-30- октябрда

Куралсыздануу жумасы

9-15-Ноябрь (11-ноябрға туура келген күн)

Эл аралық илим жана тынчтык жумалыгы

